

Hoofdstuk 135

Lieve kleinkinderen,

Kennen jullie cabaretier Paul van Vliet? Zo niet, kijk maar eens op internet naar deze man. Omie en ik hebben hem meerdere keren op televisie gezien en vonden zijn conferences heel mooi.

Op 10 september 1935 werd hij geboren in Den Haag. Toen 5 à 6 jaar later ook hier in Nederland de Jodenvervolging begon, werd dit kleine Joodse jongetje zonder zijn ouders naar een gezin in Friesland gebracht, om te overleven.

Toen hij na de oorlog weer met zijn ouders herenigd werd, verstond hij zijn eigen papa en mama niet meer, want hij sprak en verstond alleen maar Fries.

Hoofdstuk 135 - Naäman, de Arameeër - 2 Koningen 5

Hij was een groot man in de stad Damascus, de krijgsoverste Naäman. Ja, hij was de speciale vriend van de koning. Meer dan één keer had hij grote legers van de vijand verslagen.

Deze Naäman kon alles krijgen wat zijn hart begeerde. Alles wat maar voor geld te koop was. Trouwens, hij was ook een goed en eerlijk man. Zijn soldaten hadden veel respect voor hem en gingen voor hem door het vuur.

Maar de laatste weken was hij veranderd. Hij was niet meer zo vriendelijk en goedlachs als eerder. De reden was dat hij melaats was geworden. Zijn ziekte was nog niet in een vergevorderd stadium. Hij kon zijn werk er nog wel om doen, maar dit zou niet lang meer zo blijven. Tegen melaatsheid was geen kruid gewassen en de duurste dokters konden hem niet helpen. Al verder vraten die witte plekken in zijn lichaam en over een jaar, hooguit over twee jaar zou hij zijn zwaard niet meer kunnen zwaaien. En wat had hij dan aan al zijn rijkdom, de gunst van de koning en alle eer van de mensen?

Het gebeurde in deze tijd dat de vrouw van Naäman een nieuw slavinetje kreeg. Een meisje uit het land Israël dat door soldaten van Naäman op één van hun rooftochten gestolen was.

Natuurlijk hoorde ook dit meisje dat haar meester Naäman melaats was.

‘Ach,’ zei ze tegen haar meesteres, de vrouw van Naäman, ‘was uw man maar in Samaria, want daar woont de profeet Elisa. En hij kan uw man weer beter maken.’

Dit meisje vertelde van alle wonderen die Elisa gedaan had. Hoe hij arme mensen en wezen hielp. Dat hij dat dode jongetje in Sunem weer levend had gemaakt en nog veel meer.

De vrouw van Naäman die heel graag wilde dat haar man weer beter werd, luisterde met grote aandacht. Mocht dit waar zijn, wat geweldig zou dat zijn!

Kon die Godsman in Israël meer dan alle priesters van Aram? Dat was niet onmogelijk, want van die God van Israël gingen altijd al van die wonderbaarlijke verhalen rond.

Toen later Naäman met zijn koning hierover sprak, vond die dat een uitstekend idee.

‘Altijd proberen,’ adviseerde de koning, ‘en ik zal je voor de koning van Israël een aanbevelingsbrief meegeven. Ook moet je voor de koning van Israël en zijn profeet uit de schatkist een groot geschenk meenemen: goud, zilver en dure kleren.’

En zo gebeurde het dat Naäman, de legeroverste van de koning van Aram, met paarden en wagens op reis ging naar het land Israël om genezing te vinden voor zijn vreselijke ziekte.

Op zijn reiswagen dacht Naäman hoe het straks zou gaan. Zou hij weer gezond en sterk worden? Wat geweldig zou dat zijn. Maar eerst moest hij naar de koning en zijn Godsman. Na de koning begroet te hebben zou die profeet heel eerbiedig voor hem buigen en dan, terwijl hij de naam van zijn God aanriep en met zijn geneeskrachtig handen over zijn witte, zieke plekken streek, zou hij genezen. En als dank zou hij de profeet flink belonen. Ja, voor wat, hoort wat.

In de stad Samaria werden ze in het paleis van koning Joram heel beleefd ontvangen. Terwijl ze met elkaar aan tafel zaten te eten, liet Naäman de aanbevelingsbrief van zijn koning lezen. Koning Joram zei eerst niets, maar hij verschoot van kleur. Hij las de brief nog een keer. Daar stond: ‘Met deze brief stuur ik u mijn dienaar Naäman, zodat u hem van zijn melaatsheid zult genezen.’

Koning Joram ging staan, scheurde zijn kleren en zei: 'Ik ben God toch niet? Ik ga niet over leven en dood!'

De maaltijd eindigde overhaast en niet al te vriendelijk. Naäman wachtte in het gastenvertrek, terwijl koning Joram zijn raadslieden raadpleegde hoe het verder moest.

'De koning van Aram vraagt van mij het onmogelijke,' zei koning Joram. 'Dit is van hem gewoon een reden om mij de oorlog te verklaren. Wat doortrapt gemeen. Wat moeten wij doen?'

De raadslieden wisten het niet. De legers van koning Aram waren veel sterker. Wat moesten ze nu tegen Naäman zeggen, zodat zijn koning hun de oorlog niet verklaarde? Terwijl ze hier langdurig over discussieerden, ging het nieuws van Naäman die hier in Samaria genezing zocht voor zijn melaatsheid, als een lopend vuurtje door de hele stad.

Ook de profeet Elisa kreeg het te horen en het deed hem pijn dat de koning hem niet om hulp vroeg. Maar helpen zou hij Naäman wel. Die Arameeër zou gewaar worden dat er een God in Israël was en koning Joram zou weten dat er hier in Samaria een profeet des Heren woonde.

Hij riep zijn dienaar Gehazi en zei tegen hem: 'Ga naar de koning en zeg tegen hem: 'Waarom heeft u uw kleren gescheurd? Laat die man bij mij komen, dan zal hij merken dat er in Israël een profeet van de Heer woont.'

Elisa wachtte op wat er zou gaan gebeuren. Wanneer die Naäman geloofde dat de God van Israël wonderen kon doen, dan zou hij beter worden. Maar dan zou hij ook merken dat het geen mensen waren, die deze wonderen deden. Niet door zijn geld, niet omdat hij een belangrijk man was zou hij beter worden, maar alleen uit genade van God.

Deze vreemdeling uit Aram moest nog leren dat de profeet van de Heer geen wonderdokter was die graag goud en zilver wilde verdienen en vooral ook, dat de gunst van de Heer niet voor geld te koop was.

Daar hoorde Elisa het geluid van wagens en paarden en luide stemmen. Hij keek naar de deur. Hij was er klaar voor. Naäman kon komen.

Maar Naäman kwam niet. Hoog zat hij op zijn dure wagen en verwachtte dat de profeet bij hem zou komen. Het was al mooi genoeg dat hij met zijn groot gevolg hier voor de deur van dit armoedige huisje stond. Als die profeet niet naar het paleis van de koning wilde komen, prima, maar hij deed hem niet de eer aan zijn burgerhuisje binnen te gaan.

Hè, hè, eindelijk ging de deur open en kwam een jongeman naar de wagen toelopen. Naäman had zich de persoon Elisa anders voorgesteld, ouder en wijzer.

Maar ineens begreep hij het: dit was de profeet niet! Hij beet op zijn tanden van ergernis. Slechts de knecht van de profeet kwam bij hem. Hij hoorde hem zeggen: 'U moet zich gaan wassen in de rivier de Jordaan. Zeven keer moet u kopje ondergaan. Dan zal uw huid weer gezond worden.'

De knecht Gehazi draaide zich om en ging het huis weer binnen. Met een klap viel de deur achter hem dicht.

Het bloed vloog Naäman naar de wangen. Dachten ze nu echt, die mannen van Israël, dat hij zich zo liet behandelen? Ze hadden hem niet eens in het huis van de profeet uitgenodigd! Als een bedelaar hadden ze hem bij de voordeur laten staan. Dit vergat hij nooit weer. Dit zouden ze met bloed betalen, die trotse en eigenwijze Israëlieten!

En dan, zich zeven keer wassen in de rivier de Jordaan! Daarvoor had hij die lange reis naar Samaria niet gemaakt! De Jordaan! Alsof er in zijn eigen land geen rivieren waren! Hoe zou het water van de Jordaan hem beter maken? Dan waste hij zich nog liever in hun eigen rivieren de Abana en de Parpar, die om de stad Damascus heenliepen en het land erg vruchtbaar maakten.

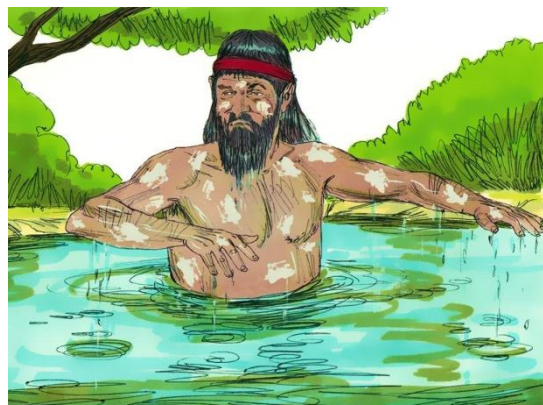
Naäman gaf een teken en de paarden en wagens werden gedraaid. In wilde galop reden ze door de straten van Samaria. Kwaad en verbitterd was Naäman.

Ze waren al een heel eind van Samaria vandaan, toen Naäman eindelijk weer een beetje rustig werd en ze toevallig dichtbij de rivier de Jordaan een rustpauze hielden.

Eén van zijn dienaren ging naar Naäman toe en vroeg vriendelijk: 'Meneer, wanneer die profeet u een heel moeilijke opdracht had gegeven, dan had u dat gedaan. Maar nu het zo eenvoudig is, voelt u zich beledigd. Meneer, alstublieft, u kunt vanaf hier het water van de rivier de Jordaan al zien. Was u toch. Doe het alstublieft. Wie weet, helpt het. Alstublieft, doe het....'

Naäman glimlachte om zijn dienaar die het zo goed met hem meende. Eigenlijk had die man gelijk. Hij kon het proberen. In ieder geval zou zijn ziekte er niet erger door worden. Toen zijn dienaren hem geholpen hadden om in het water te komen kreeg hij toch weer een heel klein beetje hoop.

Zes keer wasten ze hem en dompelden ze zijn hoofd onder in het water van de Jordaan, maar nog steeds voelde hij zich dodelijk vermoeid en zagen ze de witte plekken op zijn huid. Het kon immers ook niet.... Maar nu hij één keer bezig was, wilde hij het ook afmaken. En met een diepe zucht ging zijn hoofd voor de zevende keer onder water....

Toen hij weer boven water kwam geloofde hij zijn eigen ogen niet.

‘Kijk,’ stamelde hij, ‘die plekken, dat wit...’

Zijn dienaren bogen zich over Naäman heen. Van de zieke plekken was niets meer te zien en zijn huid was zo gezond als dat van een pasgeboren baby.

Een paar tellen stonden ze allemaal stil, sprakeloos en stomverbaasd door dit grote wonder. Toen braken ze los in een luid gejubel en tilden ze Naäman op hun sterke schouders. In triomf droegen ze hem naar zijn wagen. Pas toen hij hoog op zijn wagen zat, even sterk als voor zijn ziekte, beseftte hij dat hij genezen was.

Nog één keer keek hij om naar de Jordaan. Het water stroomde alsof er niets bijzonders was gebeurd. Maar Naäman voelde zich alsof hij uit de dood was opgestaan!

De paarden reden verder. Nee, niet naar Damascus, maar terug naar Samaria. Hij was kwaad geweest op de profeet omdat die hem voor de deur liet staan. Maar nu bleek dat hij het toch goed met hem had voorgehad. Naäman wilde hem bedanken. Maar niet alleen wilde hij de profeet bedanken, hij wilde ook meer weten over die God van Israël, die zulke grote wonderen deed.

Zo vlug ze konden reden ze terug. Bij het huis van Elisa aangekomen klom Naäman zelf uit zijn dure wagen en ging het huis binnen. Hij was een ander mens geworden, deze Arameeër. Niet alleen zijn dodelijke vermoeidheid was verdwenen, ook al zijn trots was hij kwijtgeraakt.

Uit de grond van zijn hart zei hij tegen Elisa: ‘Nu weet ik dat er op de hele wereld geen andere God bestaat, dan alleen die van u. Jammer, ik kan die God niets geven, maar u bent zijn dienaar. Wilt u van mij een geschenk aannemen?’

Elisa schudde zijn hoofd. Wanneer deze Naäman een Israëliet was geweest, dan had hij zijn profetenloon mogen aannemen, want een profeet moet leven van het volk dat hij dient. Maar dit met Naäman was een ander geval. Deze man was een heiden, die nog moest leren dat bij de God van Israël genade niet te koop is. En ook dat een profeet des Heren geen wonderdokter is.

Elisa antwoordde: ‘Zo waar de Heer leeft, in wiens dienst ik sta, ik zal van u niets aannemen!’

Naäman begreep het niet. Nooit had hij geweten dat er ook zulke profeten bestonden. Het moest wel een groot God zijn, die zulke profeten had. Maar als hij dan deze Godsman niets mocht geven, dan wilde hij wel die God van hem hulde brengen.

‘Mag ik van u dan aarde meenemen? Net zoveel als twee muildieren kunnen dragen? Ik verzeker u, nooit weer zal ik aan andere goden offers brengen. Alleen wil ik dat doen aan uw God.’

Elisa vond het direct goed. Natuurlijk mocht dat. Deze Naäman wist nog niet dat je overal op de wereld God offers mocht brengen. Maar dat hij in Damascus op gewijde grond een altaar voor God wilde bouwen, was goed.

Maar Naäman had nog een vraag: ‘Meneer Elisa, ik hoop dat uw God mij één ding wil vergeven. Als mijn koning naar de tempel van zijn god Rimmon gaat om daar te bidden, dan leunt hij altijd op mijn arm. Ik moet dan samen met hem voor Rimmon knielen.’

Als een Israëliet dit zou doen, dan zou dat heel erg zijn. Maar wanneer Naäman dit niet meer zou doen, dan was hij de koning ongehoorzaam en zou hij als een verrader behandeld worden. Maar de Heer was barmhartig. Zou Hij, die deze heiden beter gemaakt had, hem dit ook niet vergeven?

Elisa antwoordde: ‘Maakt u zich hier geen zorgen over.’

Naäman vertrok met al zijn paarden en wagens. Elisa hoorde ze gaan en was blij en dankbaar dat hij dit grote wonder had mogen doen tot eer van Israëls God, die ook de God is van alle volken op deze wereld.

Maar één was er in dat huis die niet blij was: dat was de dienstknecht Gehazi.

Hij begreep niet dat zijn heer niet beter van de gelegenheid gebruik had gemaakt. Deze Arameeër wilde Elisa’s huis vol laden met goud en zilver en dat mocht hij niet doen!

‘Zo waar de Heer leeft, in wiens dienst ik sta, ik zal van u niets aannemen!’ had zijn heer Elisa met een eed gezworen. Maar hij, Gehazi had dat niet gezworen. Hij kon ook zweren, ja dat deed hij. *‘Zo waar de Heer leeft, zal ik Naäman achterna gaan en ik zal wel iets van hem aannemen!’*

Zo snel hij kon rende hij de paarden en wagens van Naäman achterna. Niet eens zo ver buiten de stad haalde hij hen in. Naäman zag hem aankomen en liet halt houden.

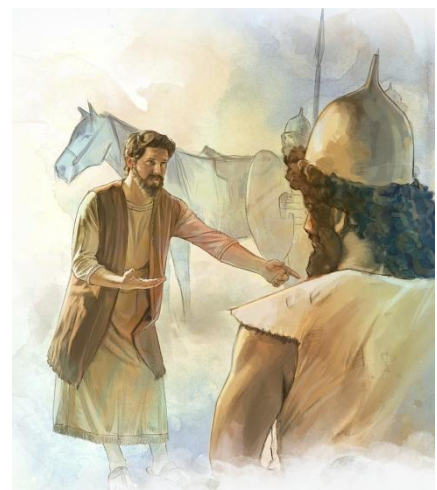
Hij sprong van zijn wagen en vroeg: ‘Is alles in orde?’

Als Gehazi nu gezegd had: ‘Ik ben de knecht van de profeet Elisa en ik wil wel graag een geschenk van u aannemen,’ dan had Elisa het misschien niet eens zo erg gevonden.

Maar hij begon te liegen en uit naam van zijn heer, de profeet Elisa zei hij: ‘Jazeker, met ons gaat het goed, maar mijn heer Elisa heeft een boodschap voor u. Er zijn plotseling twee jonge profeten bij hem gekomen uit het bergland van Efraïm. Wilt u misschien voor hen een talent zilver en twee stel nieuwe kleren aan mij meegeven?’

Naäman geloofde de dienstknecht van Elisa en zei: ‘Neem dan twee talenten zilver mee.’

Gehazi vond het bijna te veel. Zo veel zilver? Eén talent was al heel, heel erg veel en dan kreeg hij nu

twee talenten. Maar hoe kreeg dit allemaal thuis? Nu daar wist Naäman wel raad op. Hij stuurde twee van zijn knechten met Gehazi mee, die elk een zak met zilver voor hem droegen. En zo, als een machtig heer, die twee dragers met zich meeneemt, liep Gehazi de stadspoort door.

Het geld verstopte hij in zijn huis en rustig ging hij naar Elisa. Geen mens kon aan hem zien wat hij gedaan had. Maar Elisa wist het al.

‘Waar ben jij geweest, Gehazi?’ vroeg Elisa.

‘Ik ben nergens geweest,’ antwoordde hij.

Elisa werd vreselijk kwaad toen hij deze leugen hoorde.

‘Jij bent nergens geweest?’ riep hij luid. ‘Dan was mijn geest dus ook niet bij jou, toen Naäman van zijn wagen afsprong en jou zilver en dure kleren gaf. Ik zag jou toen jij al jouw geld en kleren in je huis verstopte! Wat moet Naäman wel niet van ons denken....Ik had gezworen dat ik niets van hem mocht aannemen! En nu heb jij dit gedaan!’

Gehazi trok wit weg, maar Elisa was nog niet uitgesproken.

‘Jij wilde met al dat geld wijngaarden en olijftuinen kopen, schapen, geiten en koeien, slaven en slavinnen.

Maar dit is je straf: Naäman is nu gezond. Maar jij en al jouw nakomelingen zullen dezelfde ziekte krijgen als hij.’

Diezelfde dag nog ging Gehazi, de dienstknecht van Elisa, de stad uit, de eenzaamheid in, zoals de wet van Mozes dat voorschrijft. Melaatse mensen mogen niet bij de andere mensen in de stad wonen, omdat melaatsheid erg besmettelijk is.

Gehazi was een rijk man geworden, maar tegelijkertijd was hij armer dan de armste slaaf....